

## بررسی چالش‌های اقتصادی پیش روی مدیریت پسماند شهری (منطقه آزاد تجاری و صنعتی ارس)

علی نقدی<sup>۱\*</sup>، ابولفضل اکبرپور<sup>۲</sup>، فریده نقدی<sup>۳</sup>، اکبر تقیان اقدم<sup>۴</sup>،  
درسا دریکنده<sup>۵</sup>

- ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد منابع آب، دانشگاه بیرجند، naghdi.agri@yahoo.com  
۲- استادیار گروه مهندسی آب، دانشگاه بیرجند، akbar331@yahoo.com  
۳- دانشجوی دکتری محیط زیست، دانشگاه علوم تحقیقات تهران، naghdi.farideh@gmail.com  
۴- دانشجوی کارشناسی ارشد منابع آب، دانشگاه بیرجند، agri.agdam@yahoo.com  
۵- دانشجوی کارشناسی ارشد منابع آب، دانشگاه بیرجند، dorsa.darikandeh@gmail.com

### چکیده

توجه به محیط زیست و حفظ سلامتی انسان و کلیه موجودات کره زمین یکی از اصول اساسی در بقای زندگی و استفاده از مواهب خدادادی است که به وفور در اختیار ما قرار دارد. کنترل آلودگی‌های محیط ازجمله مواد زاید جامد، بخش مهمی از این وظیفه را تشکیل می‌دهد که با توجه به اصول و موازین بهداشتی اقتصادی جایگاه ویژه‌ای را در علوم و فنون جدید به خود اختصاص داده است. بدین لحاظ در این مجموعه سعی خواهد شد تا در حد امکان مسائل اقتصادی و چرخه سرمایه گذاری و برگشت سرمایه در طرح‌های سرمایه گذاری پسماند شهری مواردی مورد بررسی قرار گیرد. براساس بررسی‌های صورت گرفته در محدوده مورد مطالعه، عموماً نحوه ذخیره پسماندها توسط شهروندان با روش‌های غیر بهداشتی و غیراستاندارد صورت می‌گیرد و از تنوع زیادی نیز برخوردار است که همین موضوع موجب بروز مشکلات فراوان شده است از طرف دیگر با مدیریت صحیح اقتصادی طرح ورمی‌کمپوست می‌توان این تهدید را به فرصتی اقتصادی مبدل کرد. بر اساس بررسی‌های به عمل آمده در محدوده یک منطقه آزاد ارس اجرای طرح‌های پسماند شهری با بازگشت سرمایه در سال اول همراه خواهد بود و در سال‌های آتی پس از اجرای طرح شاهد سود دهی بالا خواهیم بود.

**واژه‌های کلیدی:** پسماند شهری، ورمی کمپوست، منطقه آزاد تجاری و صنعتی آزاد ارس،

### ۱- مقدمه

گسترش شهرها و افزایش بی رویه جمعیت شهرها، تغییر الگوی مصرف جوامع و ازدیاد سرسام آور پسماند و همچنین نبود روش‌های علمی و مدیریتی موثر در امر تولید، جمع آوری و دفع پسماند‌های شهری این موضوع را به عنوان یکی از معضلات جوامع شهری در کشورهای در حال توسعه در آورده است. [۱] بطور کلی از نظر مهندسی بهداشت، دفع پسماند یک مسئله عادی نبوده بلکه یک مشکل زیست محیطی می‌باشد، زیرا دفع غیر بهداشتی آن بطور محسوس در آلودگی‌های محیط و گسترش بیماری‌های واگیردار و... نقش اساسی دارد. افزایش روزافزون حجم پسماند‌ها از یک سو و تنوع و گوناگونی آن‌ها از سوی دیگر بر پیچیدگی شرایط و نحوه جمع آوری و دفع آن‌ها می‌افزاید. [۲] امروزه دیگر سیستم‌های جمع آوری و دفع سنتی پسماند‌ها جوابگو